

Klik & Tik. Veilig online

Strips en tips om veiliger te internetten

Dit boek is ontwikkeld door Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl als onderdeel van het project Klik & Tik. Veilig online. Dit project is gefinancierd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Gemeente Den Haag en Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl.

Auteurs

Bregje van Oel

Anne-Lies Schrijvers-van de Peppel, Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl

Eindredactie

Anne-Lies Schrijvers-van de Peppel, Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl

Ben Vaske, Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl

Fotostrips

Madeleen Driessen, fotostrips.nl

Ype Driessen, fotostrips.nl

Foto omslag

Fotografie Kim Krijnen

Vormgeving

Mevrouw van Mulken

Adviesgroep

Ella Bohnenn, Ella Bohnenn Advies + Onderzoek + Coaching

Jan te Bokkel, Bibliotheken Vechtdal Overijssel

Sébastien Daniels, SAF VISUAL

Fouke Jansen, Taal & Educatie

Remko Jas, De Bibliotheek Aanzet

Cherell Letterboom, Ministerie van Justitie en Veiligheid

Anique Scheerder, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Bas Vos, Ministerie van Justitie en Veiligheid

Uitgever

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren

Bestellen

Bestellen via eenvoudigcommuniceren.nl

ISBN/EAN: 978-90-8696-533-5

© Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl, Den Haag, 2020

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het opnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Inhoud

Inleiding	4
1. Beveilig je apparaten	7
2. Kies sterke wachtwoorden	13
3. Klik nooit zomaar op links	19
4. Check altijd de webwinkel	25
5. Check de wifi	31
6. Pas op met je gegevens	37
7. Vraag hulp bij twijfel	43
Quiz	49
Antwoorden	56
Woordenlijst	62

Inleiding

Het boek Klik & Tik. Veilig online

In het boek Klik & Tik. Veilig online lees je over hoe je veiliger kunt internetten.

Zeven Gouden regels helpen daarbij:

- 1 Beveilig je apparaten
- 2 Kies sterke wachtwoorden
- 3 Klik nooit zomaar op links
- 4 Check altijd de webwinkel
- 5 Check de wifi
- 6 Pas op met je gegevens
- 7 Vraag hulp bij twijfel

Bij elke Gouden regel lees je twee fotostrips. Je krijgt ook korte uitleg, vragen en tips. Als je de hoofdstukken hebt gedaan, kun je de quiz maken. Daarin komen alle Gouden regels nog een keer langs.

Hoe werk je met dit boek?

Dit boek hoort bij het online oefenprogramma Klik & Tik. Veilig online op Oefenen.nl. Je kunt het boek los gebruiken, of als je de oefeningen op internet al hebt gedaan. Je kunt ook op internet oefenen naast het boek. Bij elke Gouden regel is ook een hoofdstuk op internet. En het oefenprogramma heeft extra hoofdstukken om met de Gouden regels te oefenen.

Vind je het moeilijk om de opdrachten te doen? Doe dan nog een keer de hoofdstukken op Oefenen.nl.

Tip

Vind je het eng om op een computer te werken? Ben je bang dat er van alles misgaat? Of kun je sommige dingen niet?

- Zoek dan een maatje. Samen weet je meer.
- Of vraag hulp aan iemand die je vertrouwt en die er meer van weet dan jij.

Tip

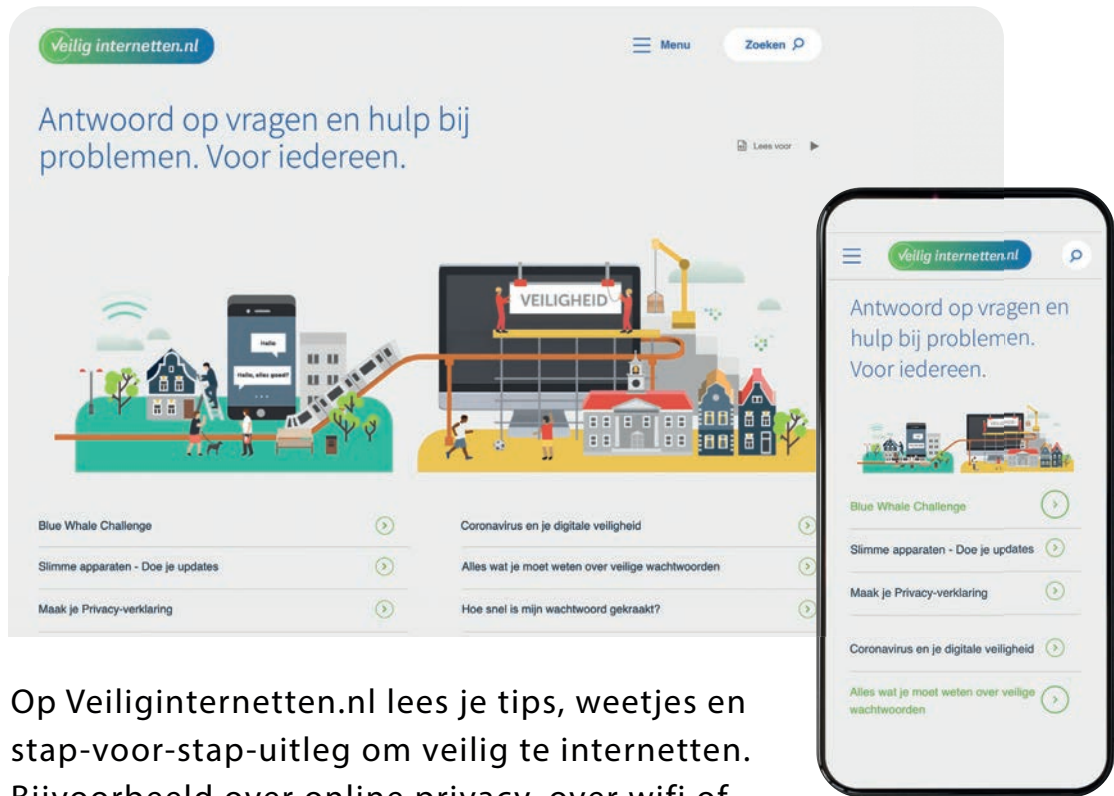
Doe je oefeningen op de website Oefenen.nl? Schrijf hier je gebruikersnaam en wachtwoord.

Mijn gebruikersnaam

Mijn wachtwoord

Tip

Heb je nog vragen over veiligheid en internet? Kijk dan eens op [Veiliginternetten.nl](https://veiliginternetten.nl). Dat is de website voor iedereen met vragen over veilig gebruik van internet.

Op [Veiliginternetten.nl](https://veiliginternetten.nl) lees je tips, weetjes en stap-voor-stap-uitleg om veilig te internetten. Bijvoorbeeld over online privacy, over wifi of over wat je wel en beter niet kan doen op sociale media. [Veiliginternetten.nl](https://veiliginternetten.nl) is geen helpdesk, je krijgt geen hulp als je bijvoorbeeld problemen hebt met je computer.

[Veiliginternetten.nl](https://veiliginternetten.nl) is een initiatief van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, het ministerie van Justitie en Veiligheid / Nationaal Cyber Security Centrum, ECP | Platform voor de InformatieSamenleving en het bedrijfsleven.

1

BEVEILIG JE APPARATEN

Dit hoofdstuk gaat over de beveiliging van je apparaten. Hoe zorg je ervoor dat alleen jij toegang hebt tot je apparaat en anderen er niet op kunnen?

- 1 Vergrendel met een code of wachtwoord
- 2 Installeer updates direct
- 3 Geef onbekenden geen toegang tot je apparaten

Verpotten

OPDRACHT 1 Vergrendel jij?

De ouders van Joyce vergrendelen hun laptop met een wachtwoord. Gebruik jij een wachtwoord of code om je apparaat mee te beveiligen?

Waarom wel of niet?

OPDRACHT 2 Wachtwoord instellen

Op welke apparaten is het belangrijk om een wachtwoord of code in te stellen? Kruis de goede antwoorden aan.

OPDRACHT 3 Apparaat beveiligen

Hoe kun je je apparaat goed beveiligen? Kruis de goede antwoorden aan.

- een wachtwoord of code instellen
- er een slot op zetten
- goed opladen
- updaten
- zo weinig mogelijk gebruiken